

LIETUVOS ATSTOVAI UŽSIENIO VALSTYBĖSE 1918 – 1990 M.

Argentina: T. Daukantas — laikinasis reikalų patikėtinis 1931 01 09-1934 09 01; J. Aukštuolis — p.* 1934 09 01- 1939 09 01; dr. K. Graužinis — p. 1939 09 01-1946 12 06. Lietuvos pasiuntinybės Argentinoje veikla suspenduota nuo 1946 12 06.

Austrija: V. Sidzikauskas — laikinasis reikalų patikėtinis 1924 04 05-1925 07 07 ir p. 1925 07 08-1931 11 10; dr. J. Šaulys — p. nuo 1932 02 24 iki Austrijos anšliuso 1938; visą laiką reziduota Berlyne, Vokietijoje.

Belgija: O. Milašius — Lietuvos atstovas nuo 1921 11 12; P. Klimas — p. (rezidavo Paryžiuje) nuo 1926 03 22 iki vokiečių okupacijos 1940; V. Gylys — laikinasis reikalų patikėtinis (Bruselyje) 1934 03 01-1937 11 30; V. Stašinskas — atašė, laikinasis reikalų patikėtinis 1938 11 30-1940 02 25; vėliau, iki Belgiją vokiečiai okupavo — J. Deksnys — atašė, laikinasis reikalų patikėtinis.

Brazilija: T. Daukantas — laikinasis reikalų patikėtinis 1931 01 09-1934 09 01; J. Aukštuolis — p. (rezidavo Buenos Airėse, Argentinoje) 1935 07 01-1939 09 01; dr. R. Meieris — laikinasis reikalų patikėtinis nuo 1943 07 01, 1951 07 01 (S. Lozoraičio įsakymu) pakeltas įgaliotuoju atstovu ir ėjo šias pareigas iki 1961 metų.

Čekoslovakija: D. Malinauskas — laikinasis reikalų patikėtinis 1922 03 07-1923 06 04; dr. D. Zaunius — p. 1923 06 05-1925 02 11; J. Brėdikis — sekretorius, laikinasis reikalų patikėtinis 1926 02 01-1932 07 01; J. Aukštuolis — p. 1932 10 01-1934 08 31; E. Turauskas — p. 1934 09 01 iki Čekoslovakijos okupacijos 1939.

Danija: J. Savickis — Lietuvos atstovas Kopenhagoje 1919 01 01-1922 01 20; laikinasis reikalų patikėtinis 1922 01 21-1923 12 06 ir p. 1930 01 01-1937 12; I. Šeinius — laikinasis reikalų patikėtinis 1923 12-1927; V. Gylys — p. (rezidavo Stokholme) nuo 1938 04 11 iki vokiečių okupacijos, bet konstituciškai neatšauktas.

Didžioji Britanija: pirmasis Lietuvos atstovas buvo V. Čepinskas, po jo — grafas A. Tiškevičius (buvęs Rusijos generalinis konsulas), 1921-1923 — T. Norus-Naruševičius; V. Čarneckis — laikinasis reikalų patikėtinis 1923 12 05-1924 07 11; E. Galvanauskas — p. 1924-1927; K. Bizauskas — p. 1928 05 16-1931 09 31; V. Sidzikauskas — p. 1931 10 01-1934 01; iki naujo p. paskyrimo iš tikrųjų Lietuvos atstovo pareigas ėjo J. Kajeckas; B. K. Balutis — p. 1934 06 01-1967 12 30; V. Balickas — laikinasis reikalų patikėtinis 1967 12 30-1990.

Estija: pirmuoju Lietuvos atstovu buvo dr. Vaičiuška, paskirtas 1919, po jo nuo 1920 02 24 V. Gylys, toliau kurį laiką iš Berlyno atkeltas V. Gailius; D. Zaunius — laikinasis reikalų patikėtinis Estijai (rezidavo Rygoje) 1921 11 20-1923 02 06; J. Aukštuolis — Lietuvos atstovas Latvijai ir Estijai nuo 1923 02 07 ir p. 1924 12 01-1927 08 31 (nuo 1927 09 01 p. tik Estijai); K. Gumauskas — sekr. laikinasis reikalų patikėtinis 1930 06-1931 03; D. Malinauskas laikinasis reikalų patikėtinis nuo 1931 03 16; B. Dailidė — p. nuo 1933 01 31 iki bolševikų okupacijos 1940 06.

Gruzija: Pr. Dailidė — Lietuvos atstovas Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai 1918 07 23-1919 02; Lietuvos atstovas Kaukazo valstybėms 1919 02-1921 10 09.

Ispanija: P. Klimas — p. (rezidavo Paryžiuje) nuo 1930 02 28 iki pilietinio karo pabaigos Ispanijoje.

Italija: Dr. J. Šaulys — laikinasis reikalų patikėtinis 1921 01 31-1923 05 29; P. Klimas — p. 1923 09 15-1925 05 19; V. Čarneckis — p. 1925 11 07-1939 02 14; S. Lozoraitis — p. nuo 1939 02 15 iki bolševikai užėmė pasiuntinybę 1940 m.

JAV: J. Vileišis, Lietuvos misijos pirmininkas, Valstybės departamento pripažintas neoficialiu atstovu, 1920-1921 06 15; V. Čarneckis — Lietuvos atstovas Vašingtone 1921 06 15-1921 09 07 ir laikinasis reikalų patikėtinis 1921 09 08-1923 11 23; K. Bizauskas — Lietuvos atstovas Vašingtone 1923 11 24-1924 06 03 ir p. 1924 06 04-1927 08 31; B. K. Balutis — p. 1928 07 01-1934 05 31; M. Bagdonas — laikinasis reikalų patikėtinis 1927 05 17-1928 06 ir 1934 05 31-1935 06 30; P. Žadeikis — p. nuo 1935 07 01 iki mirties 1957 05 11; J. Kajeckas — laikinasis reikalų patikėtinis 1957 05 11-1976 06 26; S. A. Bačkis — laikinasis reikalų patikėtinis 1976 06 26-1987 11 15; S. Lozoraitis (jaunesn.) — laikinasis reikalų patikėtinis 1987 11 15-1993.

Jugoslavija: E. Turauskas — p. nuo 1935 11 15 iki okupacijos (rezidavo Prahoje).

Latvija: Dr. J. Šliūpas — pirmasis Lietuvos atstovas Latvijoje; D. Zaunius — laikinasis reikalų patikėtinis nuo 1920 02 08 ir ministras rezidentas Latvijai 1921 11 10-1923 02 06; J. Aukštuolis — Lietuvos atstovas Latvijai ir Estijai nuo 1923 02 07 ir p. 1924 12 01-1927 08 31; K. Bizauskas — p. 1927 09 01-1928 05 15; B. Dailidė — p. 1928 08 01; J. Urbšys — p. 1933 05 15-1934 07 14; V. Vileišis — p. 1934-1937; J. Savickis — p. 1937 12-1938 11 30; K. Bizauskas — p. 1939 01 01-1939 05 01; Pr. Dailidė — p. 1939 06 01-1940 08 03.

Lenkija: K. Škirpa — p. 1938 03 26-1938 12 14; dr. J. Šaulys — p. nuo 1938 12 15 iki Lenkijos okupacijos 1939 09.

Liuksemburgas: P. Klimas — p. nuo 1931 12 19 iki vokiečių okupacijos 1940 (rezidavo Paryžiuje).

Norvegija: J. Aukštuolis — Lietuvos atstovas 1919 07 29-1922 02 16; J. Savickis laikinasis reikalų patikėtinis (rezidavo Kopenhagoje, Danijoje) 1922 02 17-1923 12 06; I. Šeinius — laikinasis reikalų patikėtinis 1923 12 06-1927; J. Savickis p. 1930 01 01-1937 02; V. Gylys — p. (rezidavo Stokholme, Švedijoje) nuo 1938 06 01 iki Lietuvos okupacijos 1940 m.

Olandija: J. Aukštuolis — Lietuvos atstovas 1921 11 22-1922 09 01; J. Savickis — laikinasis reikalų patikėtinis 1923 07-1925 02; E. Galvanauskas — 1925 03—1927; K. Bizauskas — p. 1930 10 14-1931 12 20; V. Sidzikauskas — p. 1931 12 21-1934 05 31; B. K. Balutis — p. nuo 1934 06 01 iki Olandija užmezgė diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga 1942 m. Reziduota Londone, Anglijoje.

Paragvajus: T. Daukantas — laikinasis reikalų patikėtinis Paragvajuje (rezidavo Rio de Žaneire, Brazilijoje) 1931 01 09-1934 09 01.

Persija: J. Baltrušaitis — p. (rezidavo Maskvoje) 1933 05 20 iki 1939 05, kada faktiškai nustojo ejęs pareigas.

Portugalija: P. Klimas — p. (rezidavo Paryžiuje) nuo 1930 03 20 iki 1940 09 01, kada Portugalija suspendavo diplomatinius santykius su Pabaltijo valstybėmis.

Prancūzija: O. Milašius — laikinasis reikalų patikėtinis 1920 12 01-1925 05 20; P. Klimas — p. 1925 05 20 iki 1940 08 24, t.y. iki pasiuntinybės uždarymo vokiečių okupacijos metu; vėliau P. Klimas ėjo pareigas, turėdamas diplomatinį statusą, iki vokiečiai jį areštavo 1943 09 19; nuo tada iki 1960 06 15 Lietuvos atstovo pareigas ėjo dr. S. Bačkis, turėdamas diplomatinį statusą kaip patarėjas iki 1953 09 01 ir kaip įgaliotasis ministras (S. Lozoraičio įsakymu) iki 1960 06 15; nuo 1960 06 15 Lietuvos atstovas Prancūzijoje buvo S. Lozoraitis, turėdamas diplomatinį statusą (rezidavo Romoje) iki mirties; nuo 1989 12 12 kaip įgaliotasis ministras A. S. Bačkis iki 1990 metų.

Rumunija: D. Zaunius — p. 1924 11 04-1925 02 11; E. Turauskas — p. nuo 1935 08 27 iki Sovietų okupacijos (reziduota Prahoje, Čekoslovakijoje).

Sovietų Sąjunga: J. Baltrušaitis — specialiosios Lietuvos misijos vedėjas Maskvoje 1920 09 16-1922 06 20 ir p. 1922 06 21-1939 03 31; L. Natkevičius — p. nuo 1939 06 01 iki Lietuvos okupacijos 1940 m.

Suomija: V. Gylys — Lietuvos atstovas Suomijai nuo 1919 02 01 ir Estijai 1920 02 24-1921 07 30; I. Šeinius — laikinasis reikalų patikėtinis nuo 1921 11; J. Savickis — Lietuvos atstovas 1923 12 06-1927 07 01; J. Aukštuolis — p. 1929 03 05-1934 09 01 (iki 1932 09 30 rezidavo Kaune, vėliau Prahoje); B. Dailidė — p. nuo 1934 10 05 iki bolševikai užgrobė pasiuntinybę po 1940 m. okupacijos.

Švedija: J. Aukštuolis — Lietuvos atstovas 1919 01 12—1922 02 16; J. Savickis — laikinasis reikalų patikėtinis (rezidavo Kopenhagoje) 1922 02 17-1923 12 06; I. Šeinius laikinasis reikalų patikėtinis 1924 01 01-1927 06 30; B. Dailidė — p. (rezidavo Rygoje) 1929 03-1930 01; J. Savickis — p. 1930 01-1937 11; V. Gylys — nuo 1937 12 iki Lietuvos okupacijos 1940 m.

Šveicarija: V. Daumantas — pirmasis neoficialus Lietuvos diplomatinis atstovas, dr. J. Šaulys — Lietuvos atstovas 1919 09 01-1919 12 01; V. Sidzikauskas — Lietuvos atstovas 1919 12 06-1921 11 03 ir laikinasis reikalų patikėtinis 1921 11 04-1922 05 31; E. Turauskas — laikinasis reikalų patikėtinis 1922 06 01-1923 08 15; D. Zaunius — p. 1925 02 12-1927 06 10; V. Sidzikauskas — p. (rezidavo Berlyne) 1927 06 01-1934 11 19; dr. J. Šaulys — p. (rezidavo Berlyne) 1934 11 19-1938 12 14; K. Škirpa — p. (rezidavo Berlyne) 1938 12 15-1939 12 01, nuo tada dr. J. Šaulys iki 1946 11

01, kai Šveicarija suspendavo pasiuntinybės veikimą.

Tautų Sąjunga: D. Zaunius — Lietuvos nuolatinis delegatas prie Tautų Sąjungos 1925 03 17-1927 05 22; K. Škirpa — p. ir nuolatinis delegatas prie Tautų Sąjungos 1937 07 01-1938 12 01; J. Savickis — p. ir nuolatinis delegatas prie Tautų Sąjungos nuo 1938 12 01 ligi 1940 06 15; 1940 10 15 — E. Turauskas ligi Tautų Sąjungos likvidavimo.

Turkija: J. Baltrušaitis — p. (rezidavo Maskvoje) nuo 1932 05 20 iki 1939 05 01, kada faktiškai nustojo eįs pareigas.

Urugvajus: T. Daukantas — laikinasis reikalų patikėtinis (rezidavo Rio de Žaneire, Brazilijoje) nuo 1931 01 09; J. Aukštuolis — p. 1934 11 01—1940 03 07; dr. K. Graužinis nuo 1940 03 08.

Vatikanas: kol Šv. Sostas dar nebuvo Lietuvos pripažinęs *de jure*, Lietuvos episkopato atstovu buvo prel. J. Narjauskas 1919 09 17-1922 03 30; K. Bizauskas — Lietuvos atstovas 1922 03 30-1923 11 23; J. Macevičius — laikinojo reikalų patikėtinio sekretorius 1923—1926; dr. J. Šaulys — p. 1927 05 05-1931 05 05; S. Lozoraitis — laikinasis reikalų patikėtinis 1931 09 01-1932 08 31; dr. K. Graužinis laikinasis reikalų patikėtinis 1932 09 01-1939 09 01; S. Girdvainis — p. nuo 1939 09 01 ir laikinasis reikalų patikėtinis 1958 12 01-1970; S. Lozoraitis (jaunesn.) — patarėjas 1970-1991.

Vengrija: V. Sidzikauskas — laikinasis reikalų patikėtinis 1924 04 05-1925 07 09 ir p. 1925 07 19-1931 11 15; dr. J. Šaulys — p. 1932 02 24-1938 12 14; K. Škirpa — p. 1938 12 14 iki to krašto okupacijos (reziduota Berlyne).

Vokietija: dr. J. Šaulys — p. 1918 11 20-1919 06 11; dr. J. Purickis — p. 1919 06 12-1920 06 18; V. Gailius — p. 1920 05 19-1922 05 31; V. Sidzikauskas — laikinasis reikalų patikėtinis 1922 06 01-1924 03 31 ir p. 1924 04 01-1931 09 31; dr. J. Šaulys — p. 1931 10 01-1938 12 14; K. Škirpa — p. nuo 1938 12 15 iki vokiečiai ji areštavo karo metu.

*p. — nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras.

Iš: *Lietuvos užsienio reikalų ministrai: 1918 – 1940. Autoriai: A. Gaigalaitė, J. Skirius, A. Kasparavičius, A. Veilentienė. Vilnius, 1999, p. 416 – 418.*